

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Program Interreg V-A Cz-PI

Project INVARO

**Ocena zasobów i zagrożeń związanych
z roślinnymi gatunkami inwazyjnymi
na terenach transgranicznych**

**PLAN REDUKCJI I ELIMINACJI INWAZYJNYCH
GATUNKÓW ROŚLIN DLA GMINY MSZANA**

20.02.2019
Ostrava

VŠB TECHNICKÁ
UNIVERZITA
OSTRAVA

HORNICKO
GEOLOGICKÁ
FAKULTA

G I G

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Rozporządzenie obowiązuje od 1.01.2015 r.) [poprzez przygotowanie dla gmin wytycznych, narzędzi i wskazówek dla sporządzenia gminnych planów likwidacji lub zmniejszenia zagrożeń.](#)

Listy gatunków inwazyjnych
Poziom krajowy
Plany działań

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Produkty projektu INVARO:

- nowatorska metoda inwentaryzacji i oceny zagrożeń związanych z gatunkami i zbiorowiskami roślin inwazyjnych,
- bazy danych i plany zmniejszenia lub likwidacji zagrożeń dla gminy Mszana i Orłowa (gmin, na terenie których prowadzone będą badania roślinnych gatunków i zbiorowisk inwazyjnych),
- szkolenia i warsztaty praktyczne dla jednostek samorządowych po stronie polskiej i czeskiej,
- mobilna, informacyjna aplikacja telefoniczna dostępna po obu stronach granicy,
- podręczniki dla gmin dotyczące oznaczania gatunków inwazyjnych i postępowania z nimi,
- „Strategia postępowania wobec roślinnych gatunków inwazyjnych dla gmin czesko-polskiego pogranicza“.

Produkty projektu INVARO: **PLAN REDUKCJI I ELIMINACJI INWAZYJNYCH GATUNKÓW ROŚLIN DLA GMINY MSZANA**

Wykonany na podstawie:

- Badań florystycznych na terenie gminy (rok 2017 i 2018),
- Badań z wykorzystaniem UAV – urządzeń latających typu DRON (mapy wytypowanych powierzchni z gatunkami inwazyjnymi).

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Wyniki badań florystycznych (VSB Ostrava):

- 32 stanowiska badawcze,

- w miejscach badań wykonano spisy florystyczne gatunków rodzimych i gatunków inwazyjnych,

- stwierdzono występowanie 15-tu roślinnych gatunków inwazyjnych,

- Określono specyfikę występowania i charakter: zespół, zbiorowisko, występowanie w formie płatu, charakter liniowy lub punktowy.

- **Lista gatunków inwazyjnych:** *Acer negundo* L., *Echinops sphaerocephalus* L., *Clematis vitalba* L., *Conyza canadensis* (L.) CRONQUIST, *Erigeron annuus* (L.) PERS., *Heracleum mantegazzianum* SOMMIER & LEVIER., *Impatiens glandulifera* ROYLE, *Impatiens parviflora* DC., *Parthenocissus inserta* (A. KERN.) FRITSCH, *Quercus rubra* L., *Reynoutria japonica* HOUTT., *Rhus typhina* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Solidago canadensis* L., *Solidago gigantea* AITON.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Lista gatunków inwazyjnych:

- *Acer negundo* L. – klon jesionolistny
- *Echinops sphaerocephalus* L. – przegorzan kulisty
- *Clematis vitalba* L. – powojnik pnący
- *Conyza canadensis* (L.) CRONQUIST – konyza kanadyjska
- *Erigeron annuus* (L.) PERS. – przymiotno białe
- *Heracleum mantegazzianum* SOMMIER & LEVIER. – barszcz mantegazyjski
- *Impatiens glandulifera* ROYLE – niecierpek gruczołowaty (n. Roylego)
- *Impatiens parviflora* DC. – niecierpek drobnokwiatowy
- *Parthenocissus inserta* (A. KERN.) FRITSCH – winobluszcz zaroślowy
- *Quercus rubra* L. – dąb czerwony
- *Reynoutria japonica* HOUTT. – rdestowiec ostrokończysty
- *Rhus typhina* L. – sumak octowiec
- *Robinia pseudoacacia* L. – robinia akacjowa
- *Solidago canadensis* L. – nawłóć kanadyjska
- *Solidago gigantea* AITON. – nawłóć późna (n. olbrzymia)

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Heracleum mantegazzianum SOMMIER & LEVIER. – barszcz mantegazyjski

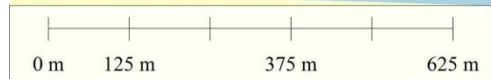

Wyniki badań z wykorzystaniem UAV – DRON (GIG - Katowice)

Mapa poglądowa zasięgów obszarów zobrazowania
w gminie Mszana w roku 2018

Gmina Mszana (PL)

- Heraclium s. P.4
- Impatiens g. P.4
- Solidago c. P.4
- kier. inwazji Heraclium
- kier. inwazji Impatiens g.
- kier. inwazji Solidago c.
- potencjalny kier. inwazji Heraclium

Wyniki badań z wykorzystanie UAV – DRON

Zbiorowisko z nawłocią kanadyjską i nawłocią późną <i>Solidago canadensis comm. i Solidago gigantea comm.</i>				
Numer ortofotomapy	Powierzchnia ortofotomapy [km ²]	Powierzchnia zajęta przez nawłóć [km ²] w 2017 r	Powierzchnia zajęta przez nawłóć [km ²] w 2018 r	Przyrost/ubytek [%]
P1	0,924	0,101	0,129	+28
P2	0,12	0,012	0,017	+42
P3	0,553	0,123	0,101	-18
P4	1,206	0,017	0,013	-23,53
P5	0,228	0,009	0,009	0
P6	0,192	0,003	0,004	+33
P7	0,774	0,071	0,087	+22,5
Zbiorowisko z niecierpek gruczołowatym (N. Roylego) – <i>Impatiens glandulifera comm.</i>				
Numer ortofotomapy	Powierzchnia ortofotomapy [km ²]	Powierzchnia zajęta przez niecierpek [km ²] w 2017 r	Powierzchnia zajęta przez niecierpek [km ²] w 2018 r	Przyrost/ubytek [%]
P4	1,206	0,004	0,002	-50
Stanowisko barszczu kaukaskiego <i>Heracleum mantegazzianum SOMMIER & LEVIER.</i>				
Numer ortofotomapy	Powierzchnia ortofotomapy [km ²]	Powierzchnia zajęta przez barszcz [m ²] w 2017 r	Powierzchnia zajęta przez barszcz [m ²] w 2018 r	Przyrost/ubytek [%]
P4	1,206	60,218	58,867	-2,25

zadanie	Czas realizacji Typ zadania	UWAGI	Koszty w skali roku	Możliwości wsparcia
<p>1. Likwidacja płatów rdestowca ostrokończystego <i>Reynoutria japonica</i> HOUTT. - 5 płatów zlokalizowanych w rejonie ul. Centralnej k. rzeki Szotkówki, na zwałowisku odpadów powęglowych w rej. ul. Górniczej, w rej. ul. Szkolnej przy ogrodzeniu cmentarza, przy poboczu drogi przy ul. Jastrzębskiej oraz w rej. linii kolejowej przy tej samej ulicy – łączna powierzchnia płatów to ok. 25 m²</p>	2019 - 2021 inwestycyjne	Koszenie płatów: 2/rok,	Koszenie: 2.500 – 4.000 PLN/ha, Realne koszty: ok. 500 – 1.000 PLN po stronie właścicieli terenów/ /UG Mszana	WFOŚiGW do 50%
<p>2. Likwidacja dwóch stanowisk barszczy kaukaskich <i>H. mantegazzianum</i> SOMMIER & LEVIER w Gogołowej w przypadku odnowienia się osobników – stanowiska w 2017 i 2018 r. zostały zlikwidowane mechanicznie – łączna powierzchnia płatów to ok. 10 m²</p>	2019 - 2021 inwestycyjne	Likwidacja mechaniczna: koszenie	Koszenie: 2.500 – 4.000 PLN/ha Realne koszty: ok. 500 – 1.000 PLN po stronie właścicieli terenów/ /UG Mszana	WFOŚiGW do 50%
<p>3. Likwidacja płatów nawłoci <i>Solidago canadensis</i> L. i <i>Solidago gigantea</i> AITON., zlokalizowane na terenie całej gminy. Powierzchnia zinwentaryzowanych na ortofotomapach płatów nawłoci wynosiła 0,36 km², czyli 36 ha.</p>	2019 - 2021 inwestycyjne	Likwidacja mechaniczna: koszenie	Koszenie: 2.500 – 4.000 PLN/ha Realne koszty: po stronie właścicieli terenów	WFOŚiGW do 50%
<p>4. Likwidacja płatów niecierpka gruczołowego <i>Impatiens glandulifera</i> ROYLE – 10 niewielkich płatów zlokalizowanych na terenie całej gminy. Zaznaczone na ortofotomapie o numerze P4 największe jego płaty zajmowały w 2017 r. łączną powierzchnię ok. 0,01 ha (60,218 m²). W roku 2018 powierzchnia tych płatów praktycznie się nie zmieniła – wynosiła 58,867 m².</p>	2019 - 2021 inwestycyjne	Likwidacja mechaniczna: Wyrwanie i koszenie	Koszenie i wyrwanie: 2.500 – 4.000 PLN/ha Realne koszty: po stronie właścicieli terenów	WFOŚiGW do 50%
<p>5. Edukacja mieszkańców, turystów i młodzieży szkolnej w zakresie metod zwalczania i stosowania dobrych praktyk postępowania z roślinnymi gatunkami inwazyjnymi. Ich realizacja może odbywać się poprzez np. propagowanie informacji dot. zwalczania roślinnych gatunków inwazyjnych na stronach internetowych gminy.</p>	od 2019 – zadanie do ciągłej realizacji	Informacje na stronach internetowych gminy	Realne koszty: Zamieszczenie informacji w postaci podręczników i linków do stron tematycznych	WFOŚiGW do 50%
<p>6. Monitoring zinwentaryzowanych i nowych stanowisk gatunków inwazyjnych, a w szczególności barszczy kaukaskiego (<i>H. mantegazzianum</i>) w Gogołowej.</p>	od 2019 – zadanie do ciągłej realizacji	Zbieranie bieżących informacji od mieszkańców przez U.G.	Realne koszty: bezkosztowo	-

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Możliwości finansowania zadań i realia

Gmina Mszana, nie posiadając na swoim terenie parków narodowych, parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody czy też obszarów NATURA 2000, najłatwiej może skorzystać z dotacji WFOŚiGW w Katowicach.

Rozpatrywanie wniosków odbywa się w trybie ciągłym.

Celem naboru jest wybór i dofinansowanie zadań z zakresu różnorodności biologicznej zmierzających do usunięcia obcych gatunków roślin występujących na terenie gminy zagrażających życiu i zdrowiu.

Wysokość dotacji: 50%.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

dr inż. Paweł Olszewski: polszewski@gig.eu, tel. :32 259 23 54,
dr inż. Jacek Grabowski: jgrabowski@gig.eu, tel.: 32 259 26 76.

Dziękuję za uwagę